

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 09.06.2022 § 104

§ 104

Lausunto HSY:lle Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräysten muutosehdotuksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Larsson Aron
Salonpää Lea
Tuominen-Maila Anni
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräysten muutosehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Espoon ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan palvelut yhdistyivät 1.8.2021 uudeksi ympäristö- ja rakennusvalvontakeskukseksi. Viranomaisena toimii ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Lautakunta pitää tavoitteena olevaa kierrätyksen lisäämistä tärkeänä ja kannatettavana. Kierrätyksen lisäämistä pyritään lisäämään erilliskeräyksen laajentamisella. Biojäte on lajiteltava erikseen jätehuoltomääräysten mukaisesti ja luovutettava HSY:n järjestämään kiinteistökohtaiseen kuljetukseen tai kompostoitava.

Lautakunta nostaa esiin haasteet uusien jäteastioiden sijoittamisesta etenkin jo rakennetuille pientalotonteille. Asemakaavoitetulla alueella tontit ovat usein pieniä ja paikoin rakennustehokkuus suuri. Jätehuoltomääräysten päivittäminen lisää lajitteluvaihtoehtoja etenkin pientaloalueilla, ja siten lisää jäteastioiden määrää, mikä vaatii lisää tilaa. Muutoksen toteuttamiseksi tarvitaan voimakasta viestintää. Muutoinkin jätteiden lajittelun parantamiseksi HSY:n on edelleen panostettava tiedottamiseen.

Nykyisten jäteaitausten tai katosten laajentaminen voi osoittautua vaikeaksi toteuttaa ahtailla tonteilla Espoon kaupungin rakennusjärjestyksen 50 §:n etäisyysvaatimukset sekä mahdolliset hajuhaitat huomioiden. Rakennusjärjestyksen 50 §:n mukaan yksittäiset alle 600 litran jäteastiat tulee sijoittaa vähintään neljän metrin ja useamman jäteastian rivistöt vähintään kuuden metrin päähän rakennuksista. Jätekatos tai jätekontti tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin päähän rakennuksista, ellei käytetä palo-osastointia. Jätekatoksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tuhopolttojen estäminen.

Jätehuoltomääräysten muutosehdotuksen yksityiskohtaisista pykälistä lautakunta tuo esille seuraavia seikkoja:

2 §:n 1 mom. 23. kohta:

Puutarhajätteen määritelmä on, mutta puustojätteen määritelmä puuttuu. Termiä "puustojäte" käytetään ainakin määräysten pykälissä 11, 13, 15 ja 16.

Haittaeläinten torjunnasta säädetään 24 §:n 1. mom.

Asiaan liittyen 9 §:ään voitaisiin lisätä seuraavat momentit:

Putkikeräysjärjestelmän ylläpitäjällä tulee olla ajantasainen toimintasuunnitelma väliaikaisen jätteenkeruun järjestämisestä putkikeräysjärjestelmän toimintahäiriöiden ja rikkoantumisten varalle.

Toimintasuunnitelma on lähetettävä tiedoksi HSY:lle sekä kunnan ympäristövalvontaan.

Putkikeräysjärjestelmän rakentajan ja ylläpitäjänä pitää huolehtia, että alueelle ei synny haittaeläinongelmaa. Haittaeläinongelman syntyessä syy on selvitettävä ja torjunta on järjestettävä tarpeen mukaan.

18 §:n 7 mom:

Vaarallisen jätteen keräysastioiden värikoodaus puuttuu, vaikka esimerkiksi huvivenesatamilla vaaditaan vaarallisen jätteen keräyspiste.

Käsittely

Häggman Noposen kannattamana teki seuraavan palautusesityksen: "Palautetaan korjattavaksi ja uudelleen valmisteltavaksi siten, että otetaan selkeämpi kanta jätehuoltoliikenteen aiheuttamaan lisääntyvään CO₂-päästöihin ilmastoon, sekä pientaloalueiden melu- ja hajuhaittojen kasvamiseen ja sopivien sijoituspaikkojen puuttumiseen biojäteastioille kohteena olevilla noin 60.000 omakoti- ja pientalokiinteistöllä. Lausunnossa tulee myös ottaa kantaa vaikutuksiin erityisesti omakotitaloissa asuville eläkeläisille ja vähävaraisille. Kuntalaisten yhdenvertainen kohtelu ei toteudu ehdotetuissa jätehuoltomääräyksissä koska esim. vapaa-ajan kiinteistöt on vapautettu biojätteen erilliskeräysvelvoitteesta. Lausunnon uudelleenvalmistelun aikana tulisi lisäksi varmistua siitä, että on riittävät taustatiedot asiassa erityisesti niillä kuntalaisilla joita asia eniten koskee, ts. 1-4 asunnon omakoti- ja pientalokiinteistöt. Osallistuva suunnittelu ja vuorovaikutus on nyt unohdettu."

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu palautusehdotus, joten seuraavien puhujien on kohdistettava puheensa palautukseen.

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että oli äänestettävä.

Äänestyksessä ne, jotka kannattivat Häggmanin ehdotusta palauttaa asia korjattavaksi ja uudelleen valmisteltavaksi, äänestivät "ei" ja ne, jotka kannattivat keskustelun jatkamista, äänestivät "jaa". Puheenjohtaja totesi ympäristö- ja rakennuslautakunnan kymmenellä (10) äänellä kahta (2) ääntä vastaan ja yhden (1) jättäessä äänestämättä hylänneen Häggmanin vastaesityksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että asian käsittely jatkuu.

Nieminen Noreksen kannattamana ehdotti seuraavaa lisäystä päätösehdotukseen: "Lautakunta painottaa hyvän ja riittävän aikaisien tapahtuvan informaation jakamista niille pientaloille ja pienille asunto-osakeyhtiöille (1–4 as), joihin biojätteen lajitteluvaikeus laajenee jo

1.7.2023. Tämä on tärkeää, jotta kiinteistöt voivat riittävän aikaisin alkaa valmistautua tähän uuteen vaatimukseen. Käytännössä kompostorille tai biojätteen keräilyastialle tulee löytää paikka kiinteistön tontilta.”

Savela Niemisen kannattaman ehdotti seuraavaa lisäystä päätösehdotukseen: ”Lautakunta esittää, että myöhennetään biojätteen erilliskeräysvelvoitetta siten, että se tulee Espoossa voimaan 1.10.2023. Tällöin kiinteistöillä on enemmän aikaa reagoida muutokseen.”

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotukset hyväksyä. Puheenjohtaja totesi ehdotusten tulleen yksimielisesti hyväksytyä.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräysten muutosehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Espoon ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan palvelut yhdistyivät 1.8.2021 uudeksi ympäristö- ja rakennusvalvontakeskukseksi. Viranomaisena toimii ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Lautakunta pitää tavoitteena olevaa kierrätyksen lisäämistä tärkeänä ja kannatettavana. Kierrätyksen lisäämistä pyritään lisäämään erilliskeräyksen laajentamisella. Biojäte on lajiteltava erikseen jätehuoltomääräysten mukaisesti ja luovutettava HSY:n järjestämään kiinteistökohtaiseen kuljetukseen tai kompostoitava.

Lautakunta nostaa esiin haasteet uusien jäteastioiden sijoittamisesta etenkin jo rakennetuille pientalotonteille. Asemakaavoitetulla alueella tontit ovat usein pieniä ja paikoin rakennustehokkuus suuri. Jätehuoltomääräysten päivittäminen lisää lajitteluvaihtoehtoja etenkin pientaloalueilla, ja siten lisää jäteastioiden määrää, mikä vaatii lisää tilaa. Muutoksen toteuttamiseksi tarvitaan voimakasta viestintää. Muutoinkin jätteiden lajittelun parantamiseksi HSY:n on edelleen panostettava tiedottamiseen.

Nykyisten jäteaitausten tai katosten laajentaminen voi osoittautua vaikeaksi toteuttaa ahtailla tonteilla Espoon kaupungin rakennusjärjestyksen 50 §:n etäisyysvaatimukset sekä mahdolliset hajuhaitat huomioiden. Rakennusjärjestyksen 50 §:n mukaan yksittäiset alle 600 litran jäteastiat tulee sijoittaa vähintään neljän metrin ja useamman jäteastian rivistöt vähintään kuuden metrin päähän rakennuksista. Jätekatos tai jätekontti tulee sijoittaa vähintään kahdeksan metrin päähän rakennuksista, ellei käytetä palo-osastointia. Jätekatoksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tuhopolttojen estäminen.

Jätehuoltomääräysten muutosehdotuksen yksityiskohtaisista pykälistä lautakunta tuo esille seuraavia seikkoja:

2 §:n 1 mom. 23. kohta:

Puutarhajätteen määritelmä on, mutta puustojätteen määritelmä puuttuu. Termiä ”puustojäte” käytetään ainakin määräysten pykälissä 11, 13, 15 ja 16.

Haittaeläinten torjunnasta säädetään 24 §:n 1. mom.
Asiaan liittyen 9 §:ään voitaisiin lisätä seuraavat momentit:
Putkikeräysjärjestelmän ylläpitäjällä tulee olla ajantasainen toimintasuunnitelma väliaikaisen jätteenkeruun järjestämisestä putkikeräysjärjestelmän toimintahäiriöiden ja rikkoontumisten varalle.

Toimintasuunnitelma on lähetettävä tiedoksi HSY:lle sekä kunnan ympäristövalvontaan.

Putkikeräysjärjestelmän rakentajan ja ylläpitäjänä pitää huolehtia, että alueelle ei synny haittaeläinongelmaa. Haittaeläinongelman syntyessä syy on selvitettävä ja torjunta on järjestettävä tarpeen mukaan.

18 §:n 7 mom:

Vaarallisen jätteen keräysastioiden värikoodaus puuttuu, vaikka esimerkiksi huvivenesatamilla vaaditaan vaarallisen jätteen keräyspiste.

Lautakunta painottaa hyvän ja riittävän aikaisin tapahtuvan informaation jakamista niille pientaloille ja pienille asunto-osakeyhtiöille (1–4 as), joihin biojätteen lajitteluvaikeus laajenee jo 1.7.2023. Tämä on tärkeää, jotta kiinteistöt voivat riittävän aikaisin alkaa valmistautua tähän uuteen vaatimukseen. Käytännössä kompostorille tai biojätteen keräilyastialle tulee löytää paikka kiinteistön tontilta.

Lautakunta esittää, että myöhennetään biojätteen erilliskeräysvelvoitetta siten, että se tulee Espoossa voimaan 1.10.2023. Tällöin kiinteistöillä on enemmän aikaa reagoida muutokseen.

Selostus

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) pyytää lausuntoa Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräysten muutosehdotuksesta Espoon ympäristönsuojeluviranomaiselta ja rakennusvalvonnalta 17.6.2022 mennessä.

Oheismateriaalina on HSY:n ehdotus jätehuoltomääräysten muuttamiseksi, perustelumuistio sekä ehdotus, jossa muutetut pykälät on värjätty.

Jätehuoltomääräysten muutosehdotuksesta

Tärkeimmät muutokset

Muuttunut jätelainsäädäntö edellyttää voimassa olevien jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteiden laajentamista.

Biojätteen lajittelu laajenee 1–4 asunnon kiinteistöihin. Kompostointi on vaihtoehto biojätteen keräykselle, mutta biojätteen, pois lukien puutarhajätteen, kompostoinnista täytyy tehdä HSY:lle kompostointi-ilmoitus uuden jäteasetuksen mukaisesti.

Kiinteistön omistamat, käsin siirrettävät jäteastiat korvataan jatkossa HSY:ltä vuokrattavilla astioilla sitä mukaa kun vanhat tulisi uusia.

Jäteastioiden tyhjennysväleihin tehdään muutoksia. Tarkoituksena on, että kiinteistön haltija voi kustannustehokkaasti ja aikaisempaa joustavammin tilata kiinteistölleen sopivan jätetalvelun.

Tekstiilijätteen erilliskeräys on tullut uutena velvoitteena. Se toteutetaan alueellisena vastaanottona. Jäteasetuksen 21 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä tekstiilijätteelle alueellinen vastaanotto 1.1.2023 lukien.

Erilliskeräys

Biojätteen keräys laajenee kaikkiin asuinkiinteistöihin. Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske puutarha- ja puustojätettä eikä kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan 15 §:n mukaisesti.

Bio- tai muiden kierrätyskelpoisten jätteiden erilliskeräysvelvoitteet eivät koske myöskään vapaa-ajan asuntoja. Vapaa-ajan asuntoja koskeva poikkeus biojätteen erilliskeräysvelvoitteesta on voimassa enintään viisi vuotta jätehuoltomääräysten vahvistamisesta.

Asuinkäytössä olevalla kiinteistöllä sekajätteestä tulee erottaa ja laittaa omiin keräysvälineisiinsä kierrätykseen soveltuvat jätteet muutosehdotuksen 13 §:n mukaan seuraavasti:

	Erikseen kerättävät jätelajit						
Huoneistojen lukumäärä kiinteistöllä	Sekajäte	Biojäte	Kartonki-pakkausjäte	Metallipakkausjäte ja pienmetallijäte	Lasi-pakkausjäte	Muovi-pakkausjäte	Paperijäte
1-4 huoneistoa	X	X					kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät
5 tai enemmän	X	X	X	X	X	X	

Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä, liikehuoneistoissa, joissa syntyvä jäte kerätään yhdessä asumisessa tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden kanssa tai HSY:n toissijaisella jätehuoltovastuulla olevilla kiinteistöillä sekajätteestä tulee erottaa ja laittaa omiin keräysvälineisiinsä kierrätykseen soveltuvat jätteet muutosehdotuksen 14 §:n mukaan seuraavasti:

Jätelaji	Erilliskerättävä, jos viikossa kertyy kyseistä jätelajia yli
Biojäte	10 kg
Muovi- ja kartonkipakkausjäte	5 kg
Lasipakkausjäte	2 kg
Metallipakkausjäte ja muu pienikokoinen metallijäte	2 kg
Paperijäte	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät

Pykälään 14 ehdotetaan otettavaksi jäteasetuksen 21 §:n mukaiset kilogrammarajat. Linkki: [Jäteasetus \(978/2021\)](#)

Voimaantulo

Jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.10.2022 mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja niillä kumotaan 1.3.2019 voimaan tulleet jätehuoltomääräykset.

Jätehuoltomääräysten 13 §:ssä määrätty biojätteen erilliskeräysvelvoite tulee voimaan Espoossa, Kauniaisissa ja Kirkkonummella 1.7.2023, Vantaalla 1.1.2024 ja Helsingissä 1.7.2024.

Kunnan hallinto- ja palvelutoimintaa sekä muita 14 §:ssä määrättyjä toimintoja koskevat erilliskeräysvelvoitteet ovat tulleet biojätteen viikkokohtaisen kilogrammarajan osalta voimaan jäteasetuksen mukaisesti 1.7.2022. Kartonki-, lasi-, metalli- ja muovipakkausjätteen ja pienmetallijätteen viikkokohtaiset kilogrammarajat tulevat voimaan 1.10.2022. Kunnan on järjestettävä tekstiilijätteelle alueellinen vastaanotto 1.1.2023 lukien.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Äänestystulosraportti pykälä 104

Oheismateriaali

- Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi
- Jätehuoltomääräysten perustelumuistio
- Ehdotus jätehuoltomääräyksiksi (muutokset värjättyinä)

Tiedoksi

-kuntayhtymä HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut